

Rutin Byggvarubedömning - produktval

Syfte	Syfte med denna rutin är att: • efter bästa förmåga säkerställa att varor och material som används i våra byggnader påverkar miljö och hälsa så lite som möjligt. • ge Rikshem möjlighet att kontrollera om kraven på miljö- och hälsofarliga ämnen har följts när varor, material och kemiska produkter byggts in i byggnaden. • underlätta framtida hantering av material, liksom underlätta och minska kostnader för materialinventeringar inför rivningar och ombyggnationer.
Omfattning	Rutinen omfattar de projekttyper inom Rikshem som bedrivs enligt projektprocesserna: • Investeringsprojekt ROT • Nyproduktion Miljökrav vid upphandling av byggvaror: • Varor som föreskrivs och används ska vara bedömda i Byggvarubedömningen. • Alla produkter som omfattas av denna rutin enligt nedan ska läggas till i projektets loggbok i Byggvarubedömningen (BVB).
Målgrupp	Rikshems projektansvarig som ansvarar för genomförandet av projekttyp enligt Nyproduktionsprojekt eller Investeringsprojekt ROT

Övergripande målsättning vid materialval

- Aktivt söka efter ersättningsmaterial enligt produktvalsprincipen. Det innebär att man strävar efter att använda den minst farliga produkten.
- Miljögranska varor för att undvika att material och byggvaror innehåller miljö- och hälsoskadliga ämnen.
- Säkra miljödokumentation av inbyggda varor med ett långsiktigt perspektiv.

Produktval

Genom att välja varor som är bedömda som "rekommenderade" eller "accepterade" i Byggvarubedömningen säkerställer vi att de varor och material som används i våra fastigheter är ett bra val utifrån miljö och hälsa. Vi säkerställer också att tillförlitlig dokumentation lagras för framtiden.

Projektets loggbok i Byggvarubedömningens ska användas för dokumentation av byggvaror som byggs in. Till hjälp finns manual för användning av Byggvarubedömningens projekteringsverktyg på www.byggvarubedomningen.se.

Produktkategorier med följande BSAB-koder som omfattas av denna rutin:

E	Platsgjutna konstruktioner
F	Murverk
G	Konstruktioner av monteringsfärdiga element
H	Konstruktioner av längdformvaror
I	Skikt av termoisolervaror
J	Skikt av byggpapp, tätskiktsmatta, asfalt, duk, plastfilm, plan plåt, överläggsplattor
K	Skikt av skivor
L	Puts, målning, skyddsbeläggningar, impregneringar med mera
M	Skikt av belägnings- och beklädnadsvaror
N	Kompletteringar av sakvaror med mera
P	Apparater, ledningar med mera i rörsystem och rörledningsnät.
Q	Apparater, kanaler, don med mera i luftbehandlingssystem.
R	Isolering av installationer
Z	Konstruktioner av diverse mängd, form eller sakvaror

Följande behöver inte ingå i loggboken:

- Byggvaror utanför byggnadens klimatskärm.
- Byggvaror som tillhör ev. verksamhet som Rikshem inte har rådighet över.
- Skruv, spik, mutter, plåtband, hålbånd, plaststrips, låshus eller motsvarande.

Projektering och produktion

Entreprenören och projektören står själv för licens till Byggvarubedömningen.

- Varor som föreskrivs/används ska vara bedömda som "rekommenderade" eller "accepterade" i Byggvarubedömningen.
- Entreprenör ska innan beställning av vara kontrollera varan i BVB och registrera denna i projektets loggbok innan den byggs in.
- För produkter som är bedömda "undviks" eller "ej bedömda" i Byggvarubedömningen, se stycke om avvikelshantering nedan.
- Om projektet ska certifieras enligt Miljöbyggnad Silver så behöver produkter efterleva betygskraven. (det finns ex produkter bedömda som accepterade som inte uppfyller betyg Silver). På produktkortet i Byggvarubedömningen finns information om produktens betyg i Miljöbyggnad och det finns sökfunktioner för detta.
- Entreprenören ska lägga in alla material som de använder oavsett om de är föreskrivna eller inte.

Avvikelsehantering

Produkter med bedömningen "undviks" (röd) får ej användas i projektet om inte särskilda skäl föreligger och andra alternativ har undersökts och funnits bristfälliga eller av andra skäl inte anses vara ett tillräckligt bra substitut. Särskilda skäl kan exempelvis vara funktionskrav. Avvikelsemotivering tas fram och ska vara godkänd innan produkten föreskrivs/används, se nedan.

Finns en produkt ej bedömd i Byggvarubedömningen får den inte användas i projektet om inte särskilda skäl föreligger och andra alternativ har undersökts samt om leverantör ej har bedömt produkten trots uppmaningar från projektör/entreprenör.

Förutom att avvikelse då ska upprättas enligt nedan ska även för ej bedömda produkter även säkerhetsdatablad/byggvarudeklaration bifogas samt kontroll om aktuell produkt finns bedömda i Basta eller Sunda Hus.

I den digitala avvikelserapporten som genereras i BVB ska följande anges:

- Motivering för vilka särskilda skäl som föreligger och vilket annat alternativ som undersökts och varför det inte funnits vara tillräckligt bra som substitut.
- Mängd anges med kvm, löpmeter och så vidare.
- Placering av produkten ska anges enligt följande: byggkropp, plan och om möjligt rum. Beskrivning av placering görs utifrån att det i förvaltningen går att lokalisera byggvaran i framtiden.

Avvikelserapporten ska med god framförhållning upprättas av projektör eller entreprenör som önskar använda byggvaran. Avvikelsen skall godkännas av projektledare hos Rikshem innan den får användas. Avvikelsehantering gäller även för de produkter som ej klarar valt betygskrav i Miljöbyggnad om det är aktuellt.

Uppstart och uppföljning

Administrera på byggvarubedomningen.se

Loggbok för projektet skapas av projektutvecklare eller projektledare som har ett Rikshem användarkonto, enligt 4 steg nedan:

- 1) Skapa konto på hemsidan (<https://byggvarubedomningen.se/>) genom att först ange din Rikshem mailadress, sedan fyller du i telefonnummer och namn, bockar i Rikshem AB och medlem för att sedan slutföra, se bild nedan.

Skapa konto Create account (English)

Användaruppgifter

E-post: ✓ Telefonnummer:

Förnamn: ✓ Efternamn: ✓

Faktura referens:

Språk/Language:

Vilket företag tillhör du? ☒ Rikshem AB ☐ Annat

Välj kamratyp ☒ Medlem Läs mer

- 2) Med ditt konto kan du nu starta loggböcker. Den som skapar loggboken blir ägare och kan sedan bjuda in berörda parter till loggboken, då som administratörer eller deltagare. Observera att de som bjuds in behöver ha licens hos Byggvarubedömningen.
- 3) Mappstruktur läggs upp i loggboken och projektörer/entreprenörer.
- 4) Då projektet genomgått godkänd slutbesiktning lämnas loggboken över till förvaltningen. Loggboken kan kvarstå som aktiv och behöver inte inaktiveras vid överlämning. Normalt sett innebär en inaktivering av loggboken att debiteringen för loggboken upphör. Men då Rikshem är medlem i Byggvarubedömningen så medför det ingen extra kostnad med aktiva loggböcker.

Uppföljning

Uppföljning av denna rutin görs lämpligen med stickkontroller i föreskrivna handlingar och genom stickkontroller av material som används på byggarbetsplatsen, lämpligen i regelbundna miljöronder. Projektets loggbok ska vara komplett och "lämnas över" till beställaren senast vid slutbesiktning.

Överlämning till förvaltning ska göras av projektet, såsom inbjudan till loggbok på Byggvarubedömningen.

Utbildning

Byggvarubedomningen.se erbjuder både utbildningar och introduktioner för den som behöver mer kunskap kring administrationen av loggböckerna. Bjud gärna in berörda parter att ta del av detta. Där finns även flertalet manualer där man på egen hand kan hitta svar på vanliga frågor.